

Το μεγάλο ταξίδι του Αλέκου Λεβίδη

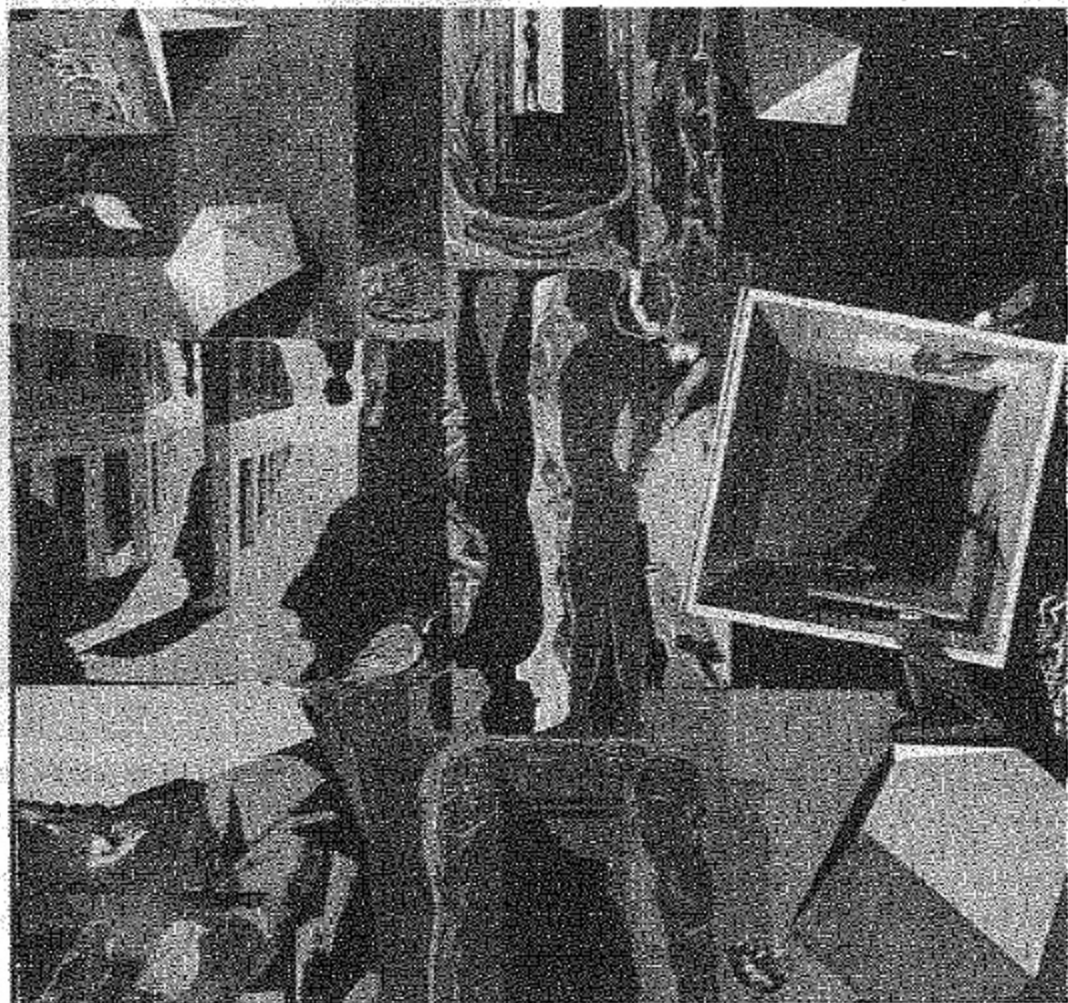
Από την πρώτη ματιά ένα είναι βέβαιο: Ο Αλέκος Λεβίδης διασώζει την παλαιά μνήμη της ιστορίας και της τέχνης και τον παλιό μύθο μέσα από μία σύγχρονη οπτική και μελλοντική προοπτική, έτσι καθώς ανακαλεί τους παλαιούς παλαιότες της σκευοθήκης σε νέους ρόλους, σε νέες εικόνες να συνοικήσουν με το παράδοξο κατά τόπο, χρόνο και τόνο.

Η συνήχηση του ιστορικού χρόνου με το σύγχρονο, η σύζευξη θεμάτων άλλοθεν γνωστών σε καινοφανή εικαστική συνάντηση, απεργάζεται ένα νέο τόπο, όπου «γυκτιπόλοι μάγοι», «βάκχοι λήναι», «μύσται» ανατρέπουν δεδομένα, και στοιχειοθετούν εκτός των άλλων και την εκζήτησή ως επαγωγική άσκηση όχι μόνο του βλέματός αλλά και του πνεύματος. Κατά τα άλλα, έντονα χρώματα βομβαρδίζουν παντού σε μία προσπάθεια να ξερκίσουν το μαύρο από το εσωτερικό της κάθε σπηλιάς, ανεξάρτητα από το εάν ανήκει στον Πλάτωνα, τον Picasso ή σε ανώνυμο «σηλοιοκτήτη».

Ούτως ή άλλως, «όσο φωτίζει η μέρα και η αποκρουστικότερη πράξη είναι χρωματιστή και η απόγνωση έχει το χρώμα της». Ο «ρατισμός» στη ζωγραφική μοιάζει χειρότερος από εκείνον στη ζωή. «Όλα τα χρώματα είναι καλά αν είναι καλή η ζωγραφική» και στην περίπτωση του Αλ. Λε-

βίδη η ζωγραφική είναι τόσο εδραία που καμιά υπερδόση δεν θα είχε να προσφέρει κάτι σε μια στερεότητα που δεν κινδυνεύει να διασλευθεί.

Σπάνια αισθάνεται κανείς τόσο περιττός μπροστά σε μια πληρότητα περίκλειστη στην αυτάρκειά της όσο και αν προτείνεται σε διάλογο μέσα από μια έκθεση. «Όταν τις ύπτιες ερείσας την κεφαλήν μεν επί γης, τους δε πόδας άνω προσβαλόν έχει», τότε «ποιο είναι το πάνω ενός πίνακα και ποιο το κάτω». Τότε, μόνο το πνευματικό στην τέχνη και η απάντηση Καντίνσκι θα μπορούσε να αδιαφορήσει λέγοντας ότι ενδιαφέρεται μόνο για την εσωτερική διάθεση του έργου και όχι για την εξωτερική του «διάθεση». Στα έργα του ο Αλέκος Λεβίδης επιχειρεί ένα μεγάλο ταξίδι στην ιστορία της τέχνης και του εικαστικού παραδείσου από όπου δεν λείπει ούτε το φίδι ούτε η πολυθρόνα του Ευαγγελιστή και οι βόλτες αγίων όπως ο Κόντογλου ή ο Αϊ-Γιώργης. Γενικά, στη ζωγραφική είναι τα σκηνικά που στοιχειώνουν το χρόνο και στοιχειοθετούν το χώρο. Στα σχέδια είναι η πάσχουσα γραμμή που σκέπτεται (*c' est la ligne qui pense*). Εδώ, σ' αυτούς τους δώδεκα πίνακες θα λέγαμε ότι συνορτάζει η γραφή με τη «γραφή» και την ιστορία, τα κείμενα με τα επιλεγμένα ζωγραφικά αντικείμενα, η αρχαιότητα με τη modernité, το χρώμα με το σχέδιο, το δεδομένο με το παράδοξο και το μη οικείο. «Στα πουλιά α-

«Στα πουλιά αρέσει ο Πλάτωνας», 2003-2004.

ρέσει ο Πλάτωνας» έτσι καθώς κτυπούν με το ράμφος τους την πόρτα του παραδείσου, ενός κατ' εξοχήν «κλειστού» ζωγραφικού χώρου, ανοικτού μόνο στη φαντασία.

Τα υπόλοιπα, παρά τις διευκρινίσεις, παραμένουν απροσδιόριστα και ανεξήγητα, επομένως και ουσιώδη κατά Renoir, αφού «το ουσιώδες σ' έναν πίνακα είναι αυτό που δεν μπορείς να εξηγήσεις» αφήνοντας

το μύθο να συμπλέκεται με την πραγματικότητα σ' έναν αγώνα επικράτησης όπου συνυπάρχει «το παρελθόν με το παρόν», το απτό με το ιδεατό κι όλα μαζί σε μία ανατρεπτική όσο και ανανεωτική κριτική και όχι από κριτικούς βέβαια, που περιτεύουν στην περίπτωση.

Η έκθεση στην Αθήνα Τέχνης Αθηνών έως τις 11 Δεκεμβρίου.

■ ΒΙΒΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ